

NORDIC EDITION

POLSTJÄRNEPRISET

SWEDEN VÄNERSBORG THE NORDICS

Nationellt centrum för musiktalanger

www.yomacenter.se

Nya möjligheter för unga klassiska musiker

Nationellt centrum för musiktalanger, ideell förening bildades 2019 för att driva en nationell mötes- och utbildningsplattform på internationell spetsnivå för unga talanger som spelar orkesterinstrument och/eller dirigerar. Grunden lades i Vänersborg för mer än 15 år sedan och kommunen är fortfarande navet i verksamheten.

Åtta av Sveriges orkestrar däribland Sveriges Radios Symfoniorkester, Kungliga Filharmonikerna och Göteborgs Symfoniker, men också musikhögskolorna, Regional Musik i Sverige och Vänersborgs kommun är idag representerade i föreningens styrelse.

Föreningen bedriver kursverksamhet under namnet YOMA – Young Musicians Academy och arrangerar varje år Polstjärnepriset för tävlande 14 – 18 år.

Nationellt centrum för musiktalanger vill inspirera och utveckla den unga musikaliska spetsen. Oavsett var i landet talangerna bor ska många fler än idag få optimala förutsättningar att utvecklas genom en modernt uppbyggd verksamhet som också utnyttjar dagens tekniska möjligheter till distansutbildning. Vi samarbetar med andra talangutvecklare både internationellt, nationellt och regionalt, och inte minst på det lokala planet, direkt med kulturskolorna i Sverige.

Utvecklingen har varit snabb och många bidrar nu till att vi ska lyckas: Statens kulturråd, Nordisk Kulturfond, flera av landets regioner inte minst Västra Göta-

landsregionen, sponsorer samt mästerliga pedagoger och instruktörer från Sverige, Norden och övriga Europa.

Nu finns det nya möjligheter för unga klassiska musiker att bli ännu bättre. Det gäller lika mycket för dem som vill satsa på att utveckla sitt spelande för spelandets skull, som för dem som siktar på att bli professionella orkestermusiker eller till och med solister.

Polstjärnepriset delas i år ut för 16:e gången, men det är första året som tävlingen är öppen för ungdomar från hela Norden. Polstjärnepriset – Nordic Edition är en manifestation av flera års givande samarbete mellan olika talangcentrum i de nordiska länderna. Priset och det nordiska samarbetet ger unga musiker chansen att lära känna andra unga musiker och bygga sina egna nätverk oberoende av geografiska gränser. I det finns en fantastisk kraft, grunden till ännu starkare återväxt och till ännu fler möjligheter att utvecklas och växa som musiker.

Staffan Rydén
Styrelseordförande

Ulrich Kaatz
Direktör och konstnärlig pedagogisk ledare

Polstjärnepriset tar steget och blir nordisk musiktävling

Sveriges främsta musiktävling för unga klassiska musiker blir nordisk.

– Det är ett naturligt steg för Polstjärnepriset eftersom ungdomar från hela Norden har varit med i talangcentret i Vänersborg och medverkat vid konserter och festivaler i mer än tio års tid. Nu öppnar vi också tävlingen för dem, säger ordföranden i Polstjärneprisets jury Sten Cranner, vd och konstnärlig chef för Göteborgs Symfoniker.

Polstjärnepriset har etablerat sig som en betydelsefull kugge i svenskt klassiskt musikliv. Merparten av landets mest begåvade unga musiker söker sig till tävlingen och till utbildningarna som är knutna till den.

– Både bland våra unga musiker och hos de professionella orkestrarna har Polstjärnepriset hög status, konstaterar Sten Cranner. Det har blivit en del av en bra karriärväg för de unga och en bra rekryteringskanal för de professionella orkestrarna.

Hittills är det bara Polstjärneprisets kurs som har varit öppen för ungdomar från de nordiska länderna Danmark, Finland, Island och Norge samt självstyrande Färöarna och Åland. Men från och med i år blir även Polstjärneprisets tävling en angelägenhet för hela Norden.

– Göteborgs Symfoniker är medlem i Nationellt centrum för musiktalanger.

Centret i Vänersborg är ett underbart praktiskt exempel på nordisk gemenskap, säger Sten Cranner. Ungdomarna kommer dit en gång per månad eller deltar digitalt. Det blir till en kreativ plats där de återkommande får umgås, stötta, spela, tävla och lära av och med varandra. Nu blir även Polstjärnepriset en del av den fina helheten.

– Under kurserna utbildas de av instruktörer och musiker i absolut världsklass. Även i tävlingsjuryn är musikaliskt kunskande och erfarenhet på absolut toppnivå.

– Detta är precis vad som behövs för att våra unga klassiska musiker ska kunna växa i sina musikerroller. Det ger dem så småningom förutsättningar att i mycket hård konkurrens kunna ta platser som professionella musiker på den globala marknaden.

Bild: Nordiska Rådet

Jury 2023

Sten Cranner,
ordförande, Norge/Sverige
Foto: Dan Holmqvist

Camilla Lundberg,
vice ordförande, Sverige
Foto: Don Titelman

Randi Krogvold Lundqvist,
träblås, Norge

Per Ivarsson, brass
Sverige

Katrine Gislinge, piano
Danmark
Foto: Peter Christian Christensen

**Sigurbjorn "Sibbi"
Bernhardsson,** stråk, Island

Martti Rousi, stråk
Finland

Mer om juryn:

Pristagarna i Polstjärnepriset vinner

1:a pris
50 000 svenska kronor

2:a pris
10 000 svenska kronor

3:e och 4:e pris
5 000 svenska kronor

Tidigare Jurymedlemmar

ORDFÖRANDE

Bo Nilsson
Helena Wessman
Håkan Hardenberger
Rumon Gamba
Staffan Becker
Stefan Forsberg
Sten Cranner

VICE ORDFÖRANDE

Camilla Lundberg
Henrik von Sydow

HEDERSMEDLEMMAR

Neeme Järvi
Staffan Scheja

TRÄBLÅS

Carl-Johan Nordin
Emil Jonason
Hermann Stefánsson
Karin Dornbusch
Mårten Larsson
Kjell-Inge Stevansson

BRASS

Bo Nilsson
Frøydis Ree Wekre
Håkan Hardenberger
Ingemar Roos
Lisa Ford
Louise Pollock
Per Ivarsson
Sibylle Mahni

PIANO

Hans Pålsson
Staffan Scheja

GITARR

David Hansson
Mats Bergström

HARPA

Johanna Ander Ljung
Willy Postma

STRÅK

Amalie Stalheim
Arve Tellefsen
Christer Thorvaldsson
Dominik Wagner
Johan Stern
Kristina Winiarski
Mats Lidström
Ola Karlsson
Paul Roczek
Richard Studt
Sara Trobäck Hesselink
Stephan Barratt Due
Stephen Threlfall
Tobias Ringborg

Polstjärnepriset – mer än en tävling

Polstjärnepriset är så mycket mer än en tävling. Under flera dagar i november och januari erbjuds deltagarna mästarklasser, ensemble- och orkesterspeland och medverkan vid konserter och festivaler. Instruktorer är välrenommerade pedagoger och professorer.

Några av Polstjärneprisets instruktörer genom åren

Vanessa Latache, London

Yehuda Gilad, Los Angeles

Guðný Guðmundsdóttir, Reykjavík

Marko Ylönen, Helsinki

FLÖJT

Gaby Pas-Van Riet, Stuttgart
Gitte Marcusson, London
William Bennett, London

OBOE

David Strunck, Oslo
Gordon Hunt, London
Mårten Larsson, Göteborg

KLARINETT

Hermann Stefánsson, Stockholm
Venancio Rius, Madrid
Yehuda Gilad, Los Angeles

FAGOTT

Bence Bogányi, Hannover
Fredrik Ekdahl, Stockholm
Ole-Kristian Dahl, Mannheim

VALTHORN

Christian Dallmann, Berlin
Frøydis Ree Wekre, Oslo
Markus Maskuniitty, Hannover

TRUMPET

Håkan Hardenberger, Malmö
Omar Tomasoni, Amsterdam
Urban Agnas, Köln

TROMBON

Bart Claessens, Amsterdam
Håkan Björkman, Stockholm
Ingemar Roos, Göteborg

HARPA

Erik Groenstein-Hendriks,
Göteborg
Willy Postma, Trondheim

PIANO

Jerome Lowenthal, New York
Martin Roscoe, London
Péter Nagy, Stuttgart
Vanessa Latache, London

VIOLIN

Alf Richard Kraggerud, Oslo
Arve Tellefsen, Trondheim
Barbara Doll, Basel
Dora Schwarzberg, Wien
Eszter Haffner, Köpenhamn
Guðný Guðmundsdóttir, Reykjavík
Latica Honda Rosenberg, Berlin
Maciej Rakowski, London
Olivier Charlier, Paris
Paul Roczek, Salzburg
Pavel Vernikov, Wien
Stephan Barratt-Due, Oslo

VIOLA

Alexander Zemtsov, London
Ellen Nisbeth, Stockholm
Hartmut Rohde, Berlin
Soon-Mi Chung Barratt-Due, Oslo
Tatjana Masurenko, Leipzig

CELLO

Andreas Brantelid, Malmö
Frans Helmerson, Berlin
Jacob Koranyi, Stockholm
Marko Ylönen, Helsinki
Ralph Kirshbaum, Los Angeles

KONTRABAS

Christine Hooek, Salzburg
Rick Stotijn, Amsterdam

Tävlingsdeltagare 2023

DANMARK

Alana Hjort, violin
Københavns Musikkole

**Selma Christensen
Teilmann, violin**
Københavns Musikkole

**Sufiya Ainan
Taufik, violin**
MGK København, Danmark

**Valdemar Wenzel
Most, piano**
MGK Hovedstaden –
Københavns Musikkole

FINLAND

Ilona Liiman, piano
Sibelius-Akademiens ung-
domsutbildning, Helsinki

Jino Pieviläinen, klarinett
Sibelius-Akademiens ung-
domsutbildning, Helsinki

Maxim Larionov, violin
Sibelius-Akademiens ung-
domsutbildning, Helsinki

Pekko Aakko, fagott
Musikkonservatoriet i Helsinki
och Musikhögskolan i Mannheim

Saima Malmivaara, cello
Sibelius-Akademiens ung-
domsutbildning, Helsinki

ISLAND

Matthildur Traustadóttir, violin
Menntaskóli í Tónlist, Reykjavík

Mer om de
tävlande:

NORGE

Amanda Noor Vatn, violin
Barratt Due Musikk institutt / Edvard
Munch Videregående skole, Oslo

Bjørg Pas, violin
Barratt Due Musikk institutt, Oslo
Foto: Magnus Skrede

Clara Yuna Friedensburg, cello
Barratt Due Musikk institutt, Oslo

Sophia Mina Friedensburg,
piano Barratt Due Musikk institutt,
Oslo

Torje Råbu, violin
Barratt Due Musikk institutt, Oslo

SVERIGE

Daniel Iourtchik, violin
Privat, Växjö

Elias Xie, piano
Nordiska Musikgymnasiet,
Stockholm

Inez Karlsson, cello
Royal College of Music Junior
Department, London

Jānis Vītols, tvärflöjt
Lilla Akademien, Stockholm

Philip Engström, cello
Birger Sjöberggymnasiet,
Vänersborg

Sara Hagman, violin
Privat och YOMA-Young Musicians
Academy, Vänersborg

Selma Sköld, cello
Lilla Akademiens musik-
gymnasium, Stockholm

Vigovajk Sagvik, cello
Lilla Akademien, Stockholm

Polstjärnepriset 2022 och 2023

Från Lukas Flink till Esa-Pekka Salonen

2022 blev ett fantastiskt år för Polstjärneprisvinnaren Lukas Flink. 2023 har alla förutsättningar att gå i samma positiva spår. Bland annat kommer stjärndirigenten Esa-Pekka Salonen att dirigera Polstjärneprisets symfoniorkester på Baltic Sea Festival.

För Lukas Flink har livet som musiker förändrats dramatiskt efter vinsten i Polstjärnepriset.

– Det har gett mig möjligheter som jag inte hade tidigare och jag har fått göra många roliga saker under året, säger han.
– Mest spännande var när jag fick representera Sverige i tävlingen Eurovision Young Musicians. Den tävlingen är inte lik någon annan. Det är inte varje dag man får spela i livesänd TV som sänds till miljontals människor i flera länder.

Också för vinnaren av Polstjärnepriset 2023 och tävlingens alla deltagare väntar ett spännande år med flera stora evenemang.

– Vi är särskilt glada över att Esa-Pekka Salonen ställer upp och dirigerar Polstjärneprisets symfoniorkester på Baltic Sea Festival, säger tävlingsledare Ulrich Kaatz.
– Jag är övertygad om att det bli en alldeles speciell händelse för ungdomarna, att få spela under ledning av en dirigent som har snudd på ikonstatus. Den blir säkert också speciell för Esa-Pekka Salonen när han får arbeta med en så ung och oerhört talangfull symfoniorkester.

Lukas Flink höjdpunkter 2022

Januari

Trombonisten Lukas Flink vinner Polstjärnepriset 2022

Maj

Lukas spelar på Kulturskoledagarna, Kulturskolornas stora konferens.

Juni

Lukas är solist med Göteborgs Symfoniker på nationaldagen i Slottsskogen

Juli

Lukas representerar Sverige i Eurovision Young Musicians 2022 inför miljontals TV-tittare

November

Vinnarkonsert i Vänersborg

Polstjärneprisets första nordiska år 2023

Januari

Vinterfestival
Polstjärnepriset Nordic Edition
Konsert i Oslo

Mars

Vinnaren spelar på Kulturskoledagarna

Juni

Polstjärneprisets symfoniorkester framträder på festivalen i Valdres, Norge

Augusti

Polstjärneprisets symfoniorkester framträder på Baltic Sea Festival i Berwaldhallen i Stockholm under ledning av bland andra Esa-Pekka Salonen

November

Polstjärneprisets Höstfestival
Vinnarkonsert i Vänersborg

"Polstjärneprisets symfoniorkester får ett eget liv"

Polstjärneprisets symfoniorkester spelar en viktig roll i det musikaliska arbetet. Men så har det inte alltid varit. Tävlingsledaren Ulrich Kaatz berättar hur allting började under Polstjärneprisets tredje år.

– Jag tittade på anmälningslistan till tävlingen, såg alla instrument som var representerade och insåg att här har vi en hel symfoniorkester. Vi behövde bara lägga fram noter för att kunna spela tillsammans. Och det gjorde vi.

Orkestern spelar i symfoniorkesterformat, men också uppdelat i stråk och blås.

Symfoniorkestern har bland annat spelat ur Bruckners 7:e symfoni, Dvořáks 9:e symfoni, Farrencs 3:e symfoni, Holsts Planeterna och Stravinskij's Våroffer.

Exempel på verk som stråkarna har framfört är Elgars Introduktion och Allegro, Sjostakovitjs Kammarsymfoni op. 110a och Vaughan-Williams Tallis Fantasi.

Blåsarna i sin tur har bland annat spelat de Haans Banja Luka, Jacobsens Cirkussvit och Strauss Serenad.

Nu är orkestern alltså redo för egna insatser även utanför Polstjärneprisets ramar där bland andra Esa-Pekka Salonen ska visa vägen.

Andreas Patrik Hansson, Polstjärneprisets dirigent sedan 10 år, betyder mycket för orkesterns utveckling, precis som Göteborgs Symfoniker, som är samspelspartner varje år.

"Polstjärneprisets kurs är plantskolan"

De flesta av Polstjärneprisets tävlande går kursen först, både en och flera gånger, innan de börjar att tävla. Kursdeltagarna får samma undervisning som de tävlande och alla musicerar tillsammans.

Lukas Flink som skymtar i bakgrunden berättar:

– För fyra år sedan var jag för första gången med på Polstjärnekursen i Vänersborg och jag har kommit tillbaka varje år. På det viset fick jag också chans att följa Polstjärnepristävlingen innan jag själv anmälde mig.

På Polstjärnekursen har jag träffat många av mina kompisar i branschen. Där möter jag folk som verkligen är bra på att spela.

Tidigare vinnare

2022
Lukas Flink, trombon

2021
Wilhelm Moqvist, piano

2020
Tekla Nilsson, klarinett

2019
Ture Herrgårdh, trumpet

2018
Johanna Ander Ljung, harpa

Foto: Sebastian LaMotte

2017
Alva Holm, violin

2016
Daniel Thorell, cello

2015
Eliot Nordqvist, piano

2014
Albin Uusijärvi, viola

2013
Filip Graden, cello

2012
Ava Bahari, violin

Foto:
Stina Gullander

2010
Daina Mateikaite, violin

Foto:
photomic.com

2009
Linn Persson, saxofon

talang samspel
Foto: pressbild

2008
Mattias Hanskov Palm, kontrabas

2007
Tatiana Gachkova, violin

"Ungdomarnas intresse har drivit fram det nordiska samarbetet"

– Det var Polstjärneprisets tävling och kurs som lade grunden till dagens nordiska samarbete. Ungdomar från andra länder lockades av det som hände i Vänersborg, berättar Ulrich Kaatz som är tävlingsledare för Polstjärnepriset sedan starten och en av personerna bakom idén.

När Ulrich blickar bakåt blir det tydligt att Polstjärnepriset har fyllt ett behov hos unga klassiska musiker. Ryktet om prisets unika kombination av tävling, individuell undervisning, kammarmusik och orkesterspel spred sig, även utanför Sveriges gränser. Först kom enstaka talanger från de andra nordiska länderna, sedan kom fler och fler trots att tävlingsmomentet inte var öppet för dem.

Det var ungdomarna som även drev fram nästa steg. De ville träffas oftare än de två gånger som Polstjärnepriset erbjöd varje år. Kurshelger en gång i månaden blev lösningen. Kurserna ges numera vid YOMA, Young Musicians Academy, som drivs av Nationellt centrum för musiktalanger.

– Vår första kontakt med ett annat talangcentrum utomlands var Barratt Due Musikk institutt i Oslo för mer än tio år sedan, minns Ulrich. De skickade till och med sin främsta ensemble, Juniororkesteret, till oss.

– Samarbetet med Norge gav oss mera luft under vingarna.

Den första nordiska upplagan av Polstjärnepriset är en bekräftelse på att alla nordiska länder nu engagerar sig i samarbetet genom framstående aktörer: Barratt Due Musikk institutt, Harpa International Music Academy, Jakob Gade Legat, Musikalsk Grundkurs Østjylland, Ungdomsutbildningen vid Sibelius-Akademien och Valdres Sommersymfoni.

Förutom i Vänersborg träffas ungdomarna även hos våra partners i Danmark, Island, Norge och snart står sannolikt även Finland på tur. Hybridplattformen, som kombinerar undervisning på plats och online, eliminerar geografiska hinder. Musikmiljön som uppstår blir lite som en andra familj för många.

Det nordiska samarbetet är starten på något nytt – varje lands speciella kompetenser bidrar till att göra helheten ännu bättre och starkare.

Vänerparken i Vänersborg är träffpunkt flera gånger per år. Härifrån drivs även hybridplattformen.

Medlemmar

BERWALDHALLEN
sverigeSRadio

 BLÅSAR
SYMFONIKERNA

GÄVLE
SYMPHONIC

GÖTEBORGS
SYMFONIKER

 KUNGLIGA
FILHARMONIKERNA

No

SON
NORRKÖPINGS
SYMPHONISKOR
-en del av Skenkonst Öst

 VÄSTERÅS
SINFONIETTA
En del av Västmanlandsorkestern

Vänersborgs kommun

Partners

BELJERSTIFTELSEN

 VÄNERPARKEN
VÄNERSBORG

Prispengar

Med stöd av

BERWALDHALLEN
sverigeSRadio

Gävle
KOMMUN

KULTURRÅDET

NORDISK
KULTURFOND

 Region Stockholm

 Region
Västmanland

 VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Vänersborgs kommun

www.yomacenter.se

